

РЕШЕНИЕ

№ 3729

гр. София, 06.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 12.05.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **1831** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.34б, ал.5, изр.2-ро от Закона за нотариусите и нотариалната дейност /ЗННД/.

Образувано е по изпратената по подсъдност от Върховния административен съд /ВАС/ жалба на Н. В. И. – П. срещу Заповед № СД-05-286/10.12.2021г. на министъра на правосъдието, с която на основание чл.34б, ал.4 вр. ал.1 ЗННД е отказано преместване на района на действие на жалбоподателката от съдебния район на Районен съд – Пазарджик в съдебния район на Районен съд – София.

Жалбоподателката моли за отмяната на оспорената заповед като незаконосъобразна – издадена при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта му. Освен това се твърди, че заповедта е издадена в противоречие с влязлото в сила Решение № 14286/18.11.2020г., постановено по адм.д. № 4054/2020г. по описа на ВАС. Твърди се също така, че оспорената заповед е подписана от заместник-министъра М. П. въз основа на заповед за заместване на министъра без да са били налице основания за заместване тъй като в деня на издаване на акта министърът е бил на работа и не е бил в командировка или в отпуск, за да се налага правомощията му да бъдат упражнявани от заместник-министъра. Не били изложени нови мотиви, а изложените такива целяли да обосноват невъзможност за изпълнение на съдебното решение. Не били отчетени новонастъпилите обстоятелства от значение за случая, а именно раждането на децата на жалбоподателката – близнаци.

Трудностите във връзка с отглеждането им представлявали допълнително основание за уважаване искането на оспорващата. От документите по преписката било видно, че в С. има вакантно място за нотариус, а от друга страна от справката на Столична община се установявало, че населението на [населено място] е нараснало с над 11 000 души, поради което има законово основание да се увеличи броят на нотариусите в този район, в случай, че няма вакантно място.

В съдебно заседание изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат чрез адв.С., който претендира и присъждането на направените разноски за административното производство и пред настоящата инстанция. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Ответникът по оспорването, чрез юрк.Р., моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Намира оспорената заповед за законосъобразен административен акт. Счита, че административният орган е изпълнил съдебното решение, което не съдържа конкретни указания относно естеството на акта, с който следва да се произнесе министъра при повторното разглеждане на заявлението на жалбоподателката. В този смисъл твърди, че не е налице нищожност на оспорената заповед по чл.177, ал.2 АПК. Освен това сочи, че становището на Нотариалната камара от 2018г. е отрицателно. Възразява срещу прекомерността на заплатения от оспорващата адвокатски хонорар. Подробни съображения излага в писмени бележки.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Страните не спорят и от доказателствата по делото се установява, че жалбоподателката е вписана като нотариус с рег.№ 679 на Нотариалната камара, с район на действие – Районен съд – Пазарджик. На 23.11.2017г. жалбоподателката е подала заявление /вх.№ 94-Н-206/, с което е поискала от министъра на правосъдието на основание чл.34б ЗННД да бъде преместен районът ѝ на действие от района на РС-Пазарджик в района на РС-София. В заявлението е посочено, че упражнява професията нотариус в [населено място] от 2016г., но е родена и отраснала в [населено място], където живеят и работят всичките ѝ близки и приятели. Поради това не успяла да се адаптира към живота в чуждия град. Освен това здравословното ѝ състояние се влошило, което налагало чести посещения до С.. Шофирането всеки ден по 220км и повече причинявало допълнителен стрес и напрежение, които съответно се отразявали негативно на здравословното състояние на жалбоподателката.

С писмо от 27.11.2017г. заявлението на жалбоподателката е изпратено на председателя на Съвета на нотариусите при Нотариалната камара на Република България. С Решение изх.№ 155/29.01.2018г. Нотариалната камара е дала отрицателно становище по искането на И. като е посочила, че не са налице кумулативно изискуемите по чл.34б, ал.1 ЗННД предпоставки – субективна – важни причини и обективна – свободно място. Последвало е издаването на Заповед № СД-05-74/04.04.2018г. на министъра на правосъдието, с която отказано преместване на района на действие на жалбоподателката.

Заповедта е обжалвана от И. като по жалбата ѝ е образувано адм.д. № 7334/2018г. по описа на ВАС. Производството по делото е приключило с постановяването на

Решение № 17517/19.12.2019г., с което заповедта е отменена като незаконосъобразна – издадена при наличието на отменителните основания по чл.146, т.3 и т.4 АПК – допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон и преписката е изпратена на министъра на правосъдието за ново произнасяне в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение при съобразяване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона. Видно от мотивите на съдебния акт съдът е приел, че са налице предпоставките по чл.34б, ал.1 ЗННД от субективна страна – т.нар. важни причини, а именно обстоятелства от здравословен характер, които правят невъзможно и нежелателно продължително пътуване до друго населено място, както и такива от семеен характер. По отношение на втората предпоставка – от обективна страна, съдът е приел, че необосновано и при допуснати съществени нарушения е прието, че липсва открито свободно място в района на Софийски районен съд по чл.10 ЗННД. Решението е оставено в сила с Решение № 14286/18.11.2020г., постановено по адм.д. № 4054/2020г. Считано от тази дата започва да тече 14-дневният срок за ново произнасяне на административния орган, определен от съда с Решение № 17517/19.12.2019г., постановено по адм.д. № 7334/2018г. по описа на ВАС и изтича на 02.12.2020г. Оспорената заповед е издадена на 10.12.2021г.

След влизане в сила на Решение № 17517/19.12.2019г., постановено по адм.д. № 7334/2018г. по описа на ВАС, жалбоподателката е подала ново заявление /вх.№ 94-Н-78#15 от 11.01.2021г. /л.50 по д.№ 1473/2022г. на ВАС/, с което е поискала от министъра на правосъдието да изпълни съдебното решение. Предвид липсата на произнасяне жалбоподателката е подала заявление с идентично съдържание на 25.05.2021г. /л.51 по д.№ 1473/2022г. на ВАС/, по което отново няма произнасяне на компетентния орган.

По делото е приета като доказателство докладна записка от 27.05.2021г., изготвена от директора на Дирекция В. до заместник-министъра на правосъдието М. П. /л.75-76 по д.№ 1473/2022г. на ВАС/, видно от която на 22.12.2020г. е проведено заседание на Експертния консултативен съвет, назначен със Заповед № ЛС-04-421/10.09.2020г. на министъра на правосъдието, който е извършил ново разглеждане на заявлението на нотариус И.. Съветът взел решение да се отправи предложение до министъра да се изпрати писмо за становище до Нотариалната камара. Становището било изискано с писмо изх.№ 94-Н-78/08.01.2021г. като към датата на докладната записка /27.05.2021г./ все още не било постъпило. Във връзка с тази констатация е поискано повторно изразяване на становище по заявлението на нотариус И. от Нотариалната камара с писмо от 21.06.2021г.

На 24.06.2021г. с вх.№ 94-Н-78 в Министерство на правосъдието е заведено писмо от административния секретар на Нотариалната камара, с което се уведомява председателят на Експертния консултативен съвет, че Съветът на нотариусите на свое заседание, проведено на 25.03.2021г., е взел решение, че не следва да се произнася повторно, т.е. становището му от 15.06.2018г., дадено в рамките на съгласувателната процедура по ЗННД, остава непроменено.

На 20.10.2021г. жалбоподателката е депозирала в Министерство на правосъдието трета молба /л.80 по д.№ 1473/2022г. на ВАС/, с която е представена справка, издадена от СО /л.81/ за броя на населението към края на 2018г., 2019г., 2020г. и към 15.09.2021г. Във връзка с данните, посочени в тази справка, е направено искане за издаване на заповед за преместване на района на действие на жалбоподателката като е

посочено, че са изпълнени и предпоставките от обективна страна.

На 08.11.2021г. жалбоподателката е депозирала четвърта молба /л.82 и сл./, с която е представила при ответника копия от епикризи и други документи за новородените ѝ деца – близнаци, родени недоносени, с много ниско тегло, което налага допълнителни грижи и обуславя допълнителни причини от субективен характер за уважаване на искането ѝ за преместване.

На 25.11.2021г. е проведено заседание на Експертния консултативен съвет /протокол на л.90 и сл./, на което е разгледано заявлението на жалбоподателката, подадено на 25.05.2021г. /второто по ред за 2021г./. С решение по т.9 съветът е приел, че не са налице субективни предпоставки за уважаване на искането за преместване, тъй като наличните при оспорващата проблеми от здравословен характер в обективен аспект не водят до частична или пълна невъзможност да бъдат изпълнявани нотариалните функции в района на действие на нотариус И.. По отношение на обективната предпоставка – свободно място по чл.10 ЗННД е посочено, че към 17.06.2021г. е било налице едно свободно място, но то е заето към датата на заседанието, тъй като със заповед на министъра от 29.07.2021г. вече е преместен друг нотариус. Констатирано е, че към датата на заседанието има вакантно място, но от компетентността на министъра е да уважи или не заявлението на нотариус И..

Последвало е издаването на оспорената заповед, връчена на жалбоподателката на 20.12.2021г. /известие за доставяне на л.122/. Жалбата, по която е образувано настоящото производство е заведена в деловодството на министерството на 31.12.2021г. – в преклузивния срок за оспорване по чл.149, ал.1 АПК вр. чл.34б, ал.5 ЗННД.

Въз основа на така установеното от фактическа страна съдът обуславя следните правни изводи:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт по см. на чл.21, ал.1 АПК, от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга неблагоприятно, в преклузивния срок за оспорване.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващата, на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл.34б, ал.1 ЗННД, нотариус може да бъде преместен поради важни причини в друг район на действие въз основа на негово мотивирано заявление до министъра на правосъдието при открито място по чл.10. Съгласно ал.4 на с.р. министърът на правосъдието се произнася в 14-дневен срок от постъпване на заявлението по ал.1, след съгласуване с Нотариалната камара.

Видно от посочената разпоредба произнасянето по подадените заявления по чл.34б, ал.1 ЗННД е от изключителната компетентност на министъра на правосъдието като законът не предвижда възможност за делегиране на това правомощие. В процесния случай заповедта е издадена от заместник-министъра П., но в условията на заместване. Заместването се извършва в случаите, когато лицето, титуляр на правомощия, е в обективна невъзможност да ги изпълнява. В тези случаи, предвид необходимостта от непрекъснато функциониране на административния орган, по силата на изрична писмена заповед, отсъстващият титуляр нарежда заместването му от друго, подчинено нему лице. За определения период заместващият изпълнява

правоомощията на замествания в пълен обем, като върши това от името на замествания орган.

За установяване наличието на компетентност у фактическия издател на акта по делото е приета като доказателство Заповед № ЛС-04-743/07.12.2021г. на министъра на правосъдието, с която заместник-министър М. П. е определена да го замества по време на неговото отсъствие – от 14,00 часа на 09.12.2021г. до 14.12.2021г., включително. За установяването на необходимостта от заместване ответникът е представил по делото Заповед № КМ-89/25.11.2021г. на министър-председателя С. Я., с която министърът на правосъдието И. Д. е командирован за 6 дни в Кралство Б. – [населено място] и Италианската република – [населено място], считано от 09.12.2021г.

Предвид това съдът приема, че оспорената заповед е издадена от компетентен административен орган и в пределите на предоставената му власт, с оглед което не е налице основание за обявяване на нейната нищожност по чл.146, т.1 АПК.

Налице е обаче основание за обявяване нищожност на заповедта на основание чл.177, ал.2 АПК. Съгласно посочената разпоредба актове и действия на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни. Предпоставките за приложение на разпоредбата са две: наличие на влязло в сила съдебно решение и противоречие на акта или на действието на органа със съдебното решение. В константната си практика ВАС приема, че когато отмяната на административния акт е на основание съществени нарушения на административнопроизводствените правила, не е налице хипотезата на чл.177, ал.2 АПК, тъй като съдът при констатиране наличието на съществени процесуални нарушения, извършени при издаване на административен акт или извършване на действия от страна на административния орган, не разрешава спора по същество, а отменя акта или действието само на процесуално основание.

В процесния случай предходно издадената от ответника заповед е отменена поради противоречие с материалноправните изисквания на чл.34б, ал.1 и ал.2 ЗННД, съгласно които нотариус може да бъде преместен в друг район на действие поради важни причини – обстоятелства, свързани със здравословното му състояние, семейно положение и др., които са настъпили независимо и извън волята му, след придобиване на правоспособността и които му пречат да изпълнява нотариални функции в съществуващия район на действие и при открито място по чл.10 ЗННД. Анализът на посочените норми сочи, че изброените предпоставки следва да са в кумулативно наличие, т.е. преместването може да се осъществи само при едновременното наличие на двете условия - важни причини, които да налагат преместването и открито място за нотариус в района, в който действащият такъв иска да се премести.

В конкретния случай, съобразявайки, както доказателствата, представени в производството пред административния орган, така и фактите относно здравословното състояние на жалбоподателката, установени в хода на съдебното производство, съдебният състав на ВАС е приел, че материалноправните предпоставки за преместване на нотариуса в друг съдебен район от субективен характер са изпълнени – посочил е, че съобразно изложеното в заявлението за преместване и ангажираните доказателства следва да се приеме, че са налице важни причини от личен, семеен и здравословен характер, които налагат преместването на нотариуса в района на действие, съвпадащ с местоживеенето му.

По отношение наличието на предпоставките от обективен характер, а именно

свободно място по чл.10 ЗННД съдът е приел, че заповедта е издадена при допуснато съществено нарушение на административнопроизводствените правила, а именно липса на мотиви – посочено е, че „...Необосновано и при допуснати съществени нарушения е прието, че не е налице втората предпоставка за преместването на нотариуса, а именно липса на открито свободно място на района на Софийски районен съд по чл. 10 от ЗННД. На първо място в оспорената заповед не се съдържат никакви фактически установявания досежно това налице ли е или не открито място в района на СРС, не се съдържат и въобще такива мотиви. Цитирано е само становище на съвета на нотариусите, в което обаче само бланкетно е посочено, че в района на С. не е налице открито място. Доказателства не са ангажирани още повече, че със заповед № ЛС – 04 – 330 от 28.05.2018г. на Министъра на правосъдието, обнародвана в ДВ бр. 58/2018г., постановена малко след издаване на оспорената в това производство заповед, е открит конкурс за нотариуси с определени вакантни места по съдебни райони, като за района на СРС са определени като вакантни 5 места. Т.е. необосновано и в нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК, задължаващи административния орган да изясни всички релевантни за спора факти и обстоятелства и без служебно да събере съответните доказателства, в оспорената заповед е приета липса на втората предпоставка, а именно липса на свободно място по чл. 10 от ЗННД, при положение, че в същия период е обявен конкурс за нотариуси с наличие на 5 свободни места за съдебния район на Софийски районен съд. Поради това не може да се приеме и че не е налице втората предпоставка за преместване съгласно чл. 34б ал. 1 вр. ал. 2 от ЗННД.“.

При новото произнасяне ответникът е постановил повторно отказ по заявлението на жалбоподателката като е приел, че „...Приложените към заявлението 2 бр. медицински направления не водят до този извод. Нотариусът не е представил медицинска документация, която по недвусмислен и категоричен начин да установява наличието на субективната предпоставка „важни причини“ по см. на чл.34б, ал.2 ЗННД, водеща до частична или пълна невъзможност нотариусът да изпълнява функциите си в настоящия район на действие. Представените медицински направления безспорно установяват наличието на определени заболявания на нотариуса, но това обстоятелство само по себе си не доказва причинно-следствената връзка между заболяванията и настоящата месторабота на нотариуса от една страна и от друга невъзможността нотариусът да упражнява нотариални функции в района на действието си.“. Неустановена според ответника е връзката на представените два броя епикризи на новородено с наличието на субективен критерий, тъй като в тях не се посочва, че децата са недоносени или с изключително ниско тегло. Според административния орган „...сама по себе си нуждата от полагане на адекватни грижи за децата, особено в момент, когато същите са в недобро здравословно състояние, не обуславя непременно наличието на субективен критерий за преместване на нотариуса. От двете епикризи и от изложеното в молбата на нотариуса, не се установява безспорна необходимост за полагане на непрекъснати грижи и лечение на децата, именно на територията на [населено място] и невъзможност за провеждане на терапия на друго място“.

Така посоченото е в пряко противоречие с приетото от съда във връзка с наличието на първата предпоставка по чл.34б, ал.1 ЗННД, обусловило извода му за материална незаконосъобразност на оспорения пред него акт. Посочените и приети за доказани обстоятелства, обуславящи извод за наличието на важни причини по см. на чл.34б, ал.1 вр. ал.2 ЗННД, не са се променили в посока, налагаща обратен на вече направения от съда извод. Напротив представени са от жалбоподателката допълнителни доказателства, подкрепящи извода за наличието на предпоставките от субективен характер. Посоченото обуславя извод за нищожност на административния акт по чл.177, ал.2 АПК.

Дори да не бъде споделено това виждане, изразено от настоящия състав, то оспорената заповед се явява незаконосъобразно издадена, тъй като макар мотивите на ВАС да нямат задължителен характер спрямо последващо произнасяне на органа по смисъла на чл.177 АПК, то указанията на съда по тълкуването и прилагането на закона са задължителни за органа съгласно чл.173, ал.2 АПК, поради което постановяването на новия административен акт в противоречие със същите води до неговата незаконосъобразност. В случая административният орган е постановил своя акт при неизпълнение на дадените от съда задължителни указания по чл.173, ал.2 АПК, тъй като макар да е установил наличието на открито място по чл.10 ЗННД, отново е отказал преместването на жалбоподателката с мотив, че не е налице първата предпоставка по посочената разпоредба на чл.34б, ал.1 ЗННД, а именно наличието на важни причини - обстоятелства, настъпили независимо и извън волята на нотариуса след придобиване на правоспособността му. Такива са доказани при подаване на заявлението за преместване на 23.11.2017г., установени са в хода на съдебното производство по оспорване на издадената по това заявление заповед от 04.04.2018г., като са обсъдени от съда във връзка с постановяване на решението му. Наличието на нови факти по см. на чл.142, ал.2 АПК се установява от приложените с административната преписка по настоящото дело доказателства, като те не променят вече направения извод за наличие на предпоставките от субективен характер по чл.34б, ал.1 ЗННД. Доказателствата, свързани с раждането на двете деца на жалбоподателката – епикризи на новородено, сочат изрично, че децата са с изключително ниско тегло при раждането /приемна диагноза от епикризата, л.84, л.86/, теглото на едното дете е 960 грама, а на другото – 1100 грама, т.е. с общо тегло под нормалното за едно дете; децата са приети в кувьоз, на мониторен контрол и апаратна вентилация в режим на обдишване в първия случай, като са насочени след изписването за продължаване на лечението в С. „Майчин дом“.

От представеното решение на Експертния консултативен съвет от 25.11.2021г. /протокол на л.90 и сл./ се установява наличието на втората предпоставка по чл.34б, ал.1 ЗННД, а именно открито място по чл.10 ЗННД. Т.е. при наличие на законовите изисквания ответникът отново е постановил акт, с който е отказал на нотариус И. преместване на района ѝ на действие с мотив, че не са налице предпоставките от субективен характер, който извод е в пряко противоречие с Решение № 17517/19.12.2019г., постановено по адм.д. № 7334/2018г. по описа на ВАС.

Предвид това съдът намира, че следва да обяви нищожността на оспорената заповед и да върне делото като преписка на административния орган за ново произнасяне по заявлението на жалбоподателката с вх.№ 94-Н-206/23.11.2017г. при съобразяване на дадените указания по тълкуването и прилагането на закона в мотивите на Решение № 17517/19.12.2019г., постановено по адм.д. № 7334/2018г. по описа на ВАС и настоящото решение. При този изход на спора на жалбоподателката се следват разноските по делото. Такива са доказани в общ размер на 460 лева, от които 10 лева за внесена държавна такса по оспорването и 450 лева за заплатено адвокатско възнаграждение по договор за правна защита и съдействие от 11.05.2022г., представен в оригинал на л.18 по делото. Възражението за прекомерност на адвокатския хонорар, направено от пълномощника на ответника, съдът намира за неоснователно с оглед разпоредбата на чл.8, ал.3 от Наредба № 1/09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА по жалбата на Н. В. И. – П. нищожността на Заповед № СД-05-286/10.12.2021г. на министъра на правосъдието.

ИЗПРАЩА преписката на министъра на правосъдието за ново произнасяне по заявлението на Н. В. И. – П. с вх.№ 94-Н-206/23.11.2017г. в 14-дневен срок от влизане в сила на съдебното решение, при съобразяване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в мотивите на Решение № 17517/19.12.2019г., постановено по адм.д. № 7334/2018г. по описа на ВАС и настоящото решение.

ОСЪЖДА Министерство на правосъдието да заплати на Н. В. И. – П. сумата в размер на 460 /четиристотин и шестдесет/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: